

Fra radikal side vil vi gerne bidrage til at fjerne endnu en myte: Regeringen og Folketinget kan naturligvis ikke gå i gang med en ratificering af regeringskonferencens resultat, før der foreligger en endelig afklaring af den domstolsprøvelse, som Højesteret nu har åbnet for i spørgsmålet om, hvorvidt tiltrædelsesloven til Maastricht-Traktaten er forenelig med grundloven.

Der er brug for en åben debat om NATO's udvidelse og om EU's regeringskonference, herunder om fornuften af de danske forbehold, men spillereglerne skal overholdes: Folkeafstemninger binder, og Højesterets kompetence kan der ikke sættes spørgsmålstegn ved!

På den hjemlige front har vi tilsvarende brug for en åben og fordomsfri debat om den nødvendige reform af vores velfærdsmodel.

Reformprocessen er i fuld gang, ikke mindst via den arbejdsmarkedsreform, der blev gennemført i 1993 og efterset eller måske snarere hovedrepareret for mindre end 1 år siden. De ændringer begynder først at vise deres positive virkninger nu. Reformen tager tid, men reformerne er på ingen måde slut; det har sommerens debat jo også vist.

Vi har brug for en ændring af pensionsalderen, så vi ikke havner i en generel pensionering som 60-årige, nu hvor årgangene af erhvervsaktive bliver mindre. Der er i den forbindelse brug for fleksible tilbagetrækningsmuligheder, som kombineres med virksomhedernes aktive indsats for at holde på ældre medarbejdere, dvs. en seniorpolitik. Folketinget klarer det ikke alene.

Vi har brug for et generelt opgør med velerhvervede rettigheder, hvad enten disse viser sig som tilskud fra offentlige kasser eller som fradrag på skattebilletten. Formålene må være klare og alment accepterede, ellers overbelaster vi skattesystemet.

Vi har brug for at stramme den sociale profil i velfærdsmodellen op og for at råde bod på forsummelser over for svage grupper. Statsministerens ord om de psykisk syge og behovene inden for psykiatrien kan vi fra radikal side helt tilslutte os; det er ét blandt flere eksempler.

Man kan ikke med rimelighed forbigå et af de mere markante ideologiske indslag i sommerens velfærdsdebat: den såkaldte medborgerkonto. Forslaget dukkede op i Venstres pjeces »Velfærd og valgfrihed«. Ideen var at forsyne hver enkelt skatteyder med en cigarkasse fyldt med egne skatte kroner, hvorfra den enkelte så kunne bevilge sig selv offentlige tilskud, når den

pågældende var i det humør. Overskud kunne spares op; underskud tog staten sig af. Det var ikke længere formålet med ydelsen og den enkelte opfyldelse af fastlagte tildelingskriterier, der var det afgørende. Politiske beslutninger om velfærdsmodellens indhold var blevet reduceret til en pose penge, som hver enkelt kunne disponere over efter forgodtbefindende.

Et ret vellykket bud på det rendyrkede tilskudssamfund!

»Fra socialstat til minimalstat« hed en ret omtalt bog, og den reviderede udgave af ovennævnte forslag – her til fri afbenyttelse – bør formentlig have titlen »Kontosamfundet«. Den vil blive revet bort på handelshøjskolerne!

Velfærdsdebatten har ikke nemme kår. Så længe diskussionen bevæger sig på det principielle plan, er der bred enighed om behovet for ændringer, men når der sættes adresse på besparelserne og omprioriteringerne, tynder det ud i rækkerne. Så er der sågar tabublagte områder, hvor debatten omgående forstummer.

Der bliver meget tavst, når boligsubsidierne størrelse bringes frem. OECD pegede i 1990 på, at direkte og indirekte subsidier var af størrelsesordenen 5 pct. af vores bruttonationalprodukt. Det svarer i dagens priser til omtrent 50 mia. kr. Omkring halvdelen gik efter OECD's skøn til ejerboligerne.

Alligevel ser vi forslag om at afskaffe lejeværdibeskatningen fra såvel Venstre som De Konservative.

Jeg kan ikke lade være med at spørge, om det er en gave på 6 mio. kr. til boligejerne – fordelt med det største beløb til dem, der har de største huse – der virkelig er vejen til at sikre de svageste grupper i samfundet eller forbedre Danmarks konkurrenceevne.

Men for at tage et andet punkt: Der bliver heller ikke nogen god stemning, når man påpeger, at vi i dag rundhåndet deler 3 mia. kr. ud til fradrag for faglige kontingenter. Vi lader sågar organisationerne selv udskrive regningen til staten: større kontingenter, flere offentlige midler. Og jeg taler ikke kun om lønmodtagerorganisationer; arbejdsgiverne er i høj grad med på vognen, i hvert fald når man også tager ferieloven i betragtning.

Og bedre bliver stemningen såmænd ikke, hvis man peger på, at vi, der er erhvervsaktive og selv har råd, får tilskud til vores fritidsaktiviteter i betydeligt omfang og efter kriterier, som umiddelbart savner logik. Også på dette felt er der tabuområder – eksempelvis når vi når til